

ИНСТИТУТ ЗА ЕКОНОМИКУ ПОЉОПРИВРЕДЕ БЕОГРАД

Проф. др Саво Иванчевић
мр Драган Митровић

**СИСТЕМИ ЗА ОБРАДУ
РИТСКИХ ЗЕМЉИШТА
СА АСПЕКТА ПОТРОШЊЕ
ГОРИВА, ИНВЕСТИЦИЈА
ПО ХЕКТАРУ И ОДРЖИВИХ
ЕКО СИСТЕМА**

Монографија

Београд, 2012.

ИНСТИТУТ ЗА ЕКОНОМИКУ ПОЉОПРИВРЕДЕ БЕОГРАД

**СИСТЕМИ ЗА ОБРАДУ РИТСКИХ ЗЕМЉИШТА СА АСПЕКТА
ПОТРОШЊЕ ГОРИВА, ИНВЕСТИЦИЈА ПО ХЕКТАРУ И
ОДРЖИВИХ ЕКО СИСТЕМА**

Монографија

Уредник:

Проф. др Драго Цвијановић, директор

Рецензенти:

Проф. Др Недељко Малиновић

Проф. Др Меша Михал

Доц. Др Јонел Субић

Издавач:

Институт за економику пољопривреде, Београд

Волгина 15, Београд, тел: (011) 29-72-858, факс: (011) 29-72-848

За издавача: Проф. др Драго Цвијановић, директор

Штампа:

ДИС ПУБЛИК Д.О.О. Београд

Београд, Браће Јерковића 111-25, тел – факс (011) 39-79-789

Тираж: 500

ISBN 978-86-6269-012-8

Штампање монографије је у целини финансирано од стране
Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике
Србије.

Предговор

Агротехнички, економски и еколошки значај избора система за обраду ритских земљишта је изузетно велик. Ритска земљишта спадају у групу хидроморфних земљишта, која после реда аутоморфних заузимају највеће површине у Војводини.

Највеће површине хидроморфних земљишта су у Банату, затим у Бачкој и Срему. Ако се овим површинама додају површине алувијалних земљишта која се налазе у приобаљу великих река, онда у Војводини хидроморфна земљишта заузимају 33,48 % од укупних пољопривредних површина.

На ритској црници и ритској смоници систем биљне производње, осим ретких изузетака и данас се веома мало или нимало не разликује од начина производње на чернозему и њему сличним земљиштима која су лакшег механичког састава.

Овакав приступ производњи на ритској црници и ритској смоници има за последицу смањење и колебање приноса у зависности од временских услова у појединим годинама, као и повећане трошкове производње. Ови типови земљишта због високог садржаја колоидне глине, нарочито у влажном стању, склони су сабијању које опет доводи до погоршања физичких, хемијских и биолошких особина земљишта.

Сабијање земљишта значајно повећава трошкове обраде, ограничава пораст и развој биљака, а самим тим и висину приноса. Последица сабијања земљишта је и стварање водонепропусног слоја – плужног ђона, који у зимско-пролећном периоду превлаживања земљишта, омогућава појаву водолежа када пропадају засејани усеви и онемогућава се сетва јарих усева у агротехничком року.

Да би се на прави начин користила ова потенцијално плодна земљишта, користећи домаћа и инострана искуства из области обраде намеће се закључак да се на овим земљиштима мора примењивати неки облик мелиоративне обраде, а редовна обрада конвенционална, неки облик конзервацијске обраде или директна сетва је избор имајући у виду и све друге околности, јер свака има своје предности и недостатке.

Очување земљишта као еко-система, енергетска улагања у обраду и сетву, поштовање агротехничких захтева и инвестициона улагања треба да буду линија водила у одлучивању избора система редовне обраде.

Монографија је резултат истраживања на Пројекту ИИИ 46006 "Одржива пољопривреда и рурални развој у функцији остваривања стратешких циљева Републике Србије у оквиру Дунавског региона" финансиран од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

Сматрамо да ће ова монографија корисно послужити свим пољопривредним имањима која делимично или искључиво привређују на земљиштима тежег и тешког механичког састава.

Аутори се захваљују рецензентима на драгоцену помоћ у раду на овој монографији. Посебну захвалност изражавамо издавачу Институту за економику пољопривреде из Београда.

Београд – Зрењанин, децембар 2011

Аутори

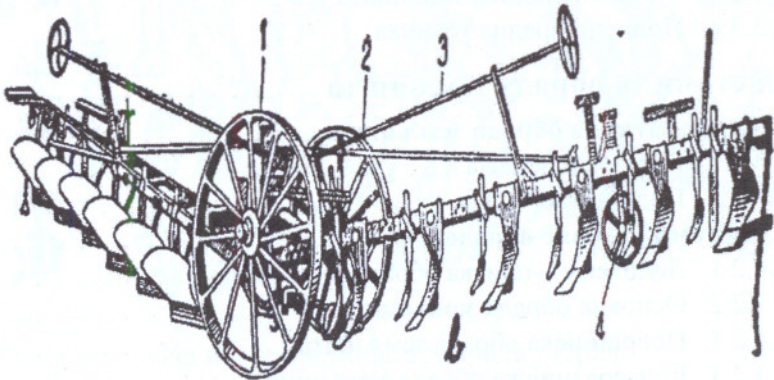

Из историје пољопривреде : Орач

Садржај

1.0	Увод	7
1.1	Употреба хемијских средстава	9
1.2	Употреба пољопривредне технике - механизације	10
1.3	Наводњавање	11
1.4	Модел управљања земљиштем као природним ресурсом	12
2.0	Земљиште	15
2.1	Земљишне површине	15
2.2	Карактеристике земљишта	16
2.3	Физичко - механичка својства земљишта	18
2.4	Економски значајни типови хидроморфних земљишта	29
3.0	Културно стање земљишта	33
3.1	Клима – временски услови	33
3.2	Плодоред	34
3.3	Сабијање земљишта	39
3.3.1	Водолежи	42
3.3.2	Наводњавање	43
3.3.3	Ђубрење	44
3.3.4	Неки мелиоративни захвати	44
3.3.5	Микробиолошка земљишта	45
3.3.6	Пољопривредна техника	47
4.0	Системи за обраду земљишта	57
4.1	Мелиоративна обрада земљишта	57
4.1.1	Кртична дренажа	57
4.1.2	Подривање	60
4.2	Системи редовне обраде	63
4.2.1	Љуштење – плитка обрада земљишта	64
4.2.2	Основна обрада земљишта	69
4.2.3	Површинска обрада земљишта	75
4.2.4	Конзервацијска обрада земљишта	77
5.0	Енергетски аспекти обраде земљишта	89
5.1	Потрошња енергије у подривању	101
5.2	Потрошња енергије у орању	104
5.3	Потрошња енергије у разривању	110
5.4	Потрошња енергије у тањирању	113

5.5	Потрошња енергије комбинованих агрегата за обраду земљишта	116
5.6	Потрошња енергије у директној сетви	121
6.0	Инвестициони аспекти обраде земљишта	127
6.1	Особености инвестиција у пољопривреди	130
6.1.1	Инвестиције у машине за обраду ритских земљишта	134
7.0	Одрживи еко систем обраде ритских земљишта	159
8.0	Закључак	167
9.0	Литература	173
10.0	Прилог	185
11.0	Рецензије	201

Из историје пољопривреде: Балансни плуг

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

631.445.1:631.5/.6

ИВАНЧЕВИЋ, Саво, 1948-

Системи за обраду ритских земљишта са аспекта потрошње горива, инвестиција по хектару и одрживих еко система : монографија / Саво Иванчевић, Драган Митровић. - Београд : Институт за економику пољопривреде, 2012 (Београд : Дис публик). - 205 стр. : илустр. ; 24 cm

“... резултат истраживања на пројекту ИИИ 46006 ‘Одржива пољопривреда и рурални развој у функцији остваривања стратешких циљева Републике Србије у оквиру Дунавског региона’... --> предговор. - Тираж 500. - Стр. 201-205: Рецензија / Недељко Милиновић, Меша Михал, Јонел Субић. - Библиографија: стр. 173-183.

ISBN 978-86-6269-012-8

1. Митровић, Драган, 1951- [аутор]
а) Хидроморфна земљишта - Обрада
COBISS.SR-ID 193752844